

Sygn. akt VIII C 16/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2018 roku

Sąd Rejonowy w W. (...) VIII Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w P.

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Witkowska

Protokolant: sekretarka Anna Włodarczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2018 roku w Pajęcznie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) N. (...) z siedzibą we W.

przeciwko A. M. (1)

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od powoda (...) N. (...) z siedzibą we W. na rzecz pozwanej A. M. (1) kwotę 900,00 zł (słownie: dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Beata Witkowska

Sygn. akt VIII C 16/18

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w W. (...)

z dnia 29 czerwca 2018 roku

Strona powodowa (...) N. (...) z siedzibą we W. w pozwie, wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, domagała się zasądzenia od pozwanej A. M. (1) kwoty 3.400,00 zł wraz z kosztami procesu.

Na uzasadnienie żądania powód wskazał, iż wierzytelność dochodzoną pozwem nabył w dniu 5 stycznia 2017 roku na podstawie sporządzonej w formie pisemnej umowy przelewu wierzytelności, zawartej pomiędzy powodem a spółką (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą we W., która jest instytucją pożyczkową, zajmującą się zawodowo udzielaniem pożyczek pieniężnych.

Wierzytelność dochodzona pozwem powstała w związku z zawarciem przez pozwaną z pożyczkodawcą w dniu 4 stycznia 2017 roku umowy pożyczki pieniężnej w formie pisemnej, stanowiącej umowę o kredyt konsumencki w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126 poz. 715 ze zm.). Na podstawie zawartej umowy pożyczkodawca udzielił i wypłacił pozwanej kwotę pożyczki, którą pozwana odebrała.

Pozwana jako konsument skorzystała z przewidzianego w art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o kredycie konsumenckim prawa do odstąpienia od zawartej umowy pożyczki, składając na piśmie oświadczenie o odstąpieniu od zawartej

umowy. W tej sytuacji zgodnie z art. 54 ust. 2 powołanej ustawy była zobowiązana do zwrotu uzyskanej od pożyczkodawcy kwoty wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia otrzymania kwoty pieniężnej do dnia jej zwrotu, przy czym zwrot ten powinien nastąpić nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia przez pozwaną oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

Pozwana pomimo upływu ustawowego terminu nie dokonała zwrotu należnej kwoty na rzecz powoda, co skutkowało wezwaniem jej do dobrowolnego zwrotu długu. Wezwanie pozostało bezskuteczne.

Po stwierdzeniu braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, sprawa została przekazana do Sądu właściwości ogólnej pozwanej, a strona powodowa przedstawiła dowody na poparcie zasadności żądania.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w W. (...) w dniu 2 lutego 2018 roku orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty, pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania. Wskazała, iż pozwaną z poprzednikiem prawnym powoda nie łączył żaden stosunek zobowiązaniowy, zaś umowa, z której powód wywodzi roszczenie, została zawarta nie przez pozwaną, ale przez M. M.. Pozwana wskazała, iż jej dane do zawarcia umowy M. M. uzyskała w ten sposób, iż poprosiła pozwaną o udział przy zawarciu umowy pożyczki w roli partnera, na co pozwana zgodziła się z uwagi na relacje przyjacielskie, łączące pozwaną z M. M.. Gdy pieniądze z pożyczki wpłynęły na konto pozwanej, pozwana zwróciła się o wyjaśnienie tej sytuacji przez M. M., ta zaś tłumaczyła, iż taka jest procedura partnerstwa. Pieniądze zostały przez pozwaną wypłacone z rachunku bankowego i na prośbę M. M., przekazane tej osobie. Pozwana wskazała, iż gdy zaczęły do niej przychodzić monity, wzywające do zwrotu pożyczki, M. M. w sposób niezrozumiały wyjaśniała jej zasady przepływu pieniędzy. Pozwana wielokrotnie wzywała M. M. do spłaty zobowiązania.

W toku postępowania pozwana podniosła, iż podpis na przedłożonej przez powoda umowie pożyczki i oświadczeniu o odstąpieniu od umowy pożyczki nie został przez pozwaną nakreślony.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest funduszem inwestycyjnym utworzonym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2014 poz. 157). Zgodnie ze statutem powoda przedmiotem lokat funduszu są sekurytyzowane wierzytelności, które powód nabywa od innych podmiotów na podstawie umów cesji wierzytelności.

/bezsporne/

W dniu 30 grudnia 2016 roku pomiędzy powodem a (...) sp. z o. o. z siedzibą we W. została zawarta ramowa umowa sekurytyzacyjna, na mocy której spółka zobowiązała się za wynagrodzeniem do przeniesienia na rzecz funduszu wierzytelności wchodzących w skład pakietów wierzytelności, które będą przysługiwać spółce w stosunku do dłużników, którym spółka udzieliła pożyczek pieniężnych, a Fundusz zobowiązał się do stałego nabywania przenoszonych na jego rzecz wierzytelności oraz do zapłaty spółce umówionego wynagrodzenia. Przeniesienie wierzytelności wchodzących w skład pakietów wierzytelności miało nastąpić jako przelew częściowy, z chwilą złożenia podpisów przez uprawnionych przedstawicieli każdej ze stron umowy na sporządzonym w formie pisemnej wydruku z systemu informatycznego spółki, zawierającym oświadczenie o dokonany przeniesieniu wraz z informacją o wierzytelnościach, będących przedmiotem przeniesienia w ramach przelewu częściowego.

/dowód: ramowa umowa sekurytyzacyjna z dnia 30 grudnia 2016 roku k. 23- 25v/

Pozwana w miejscu pracy zaprzyjaźniła się z M. M., która była jej przełożoną.

M. M. opowiedziała pozwanej, iż znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, potrzebuje pieniędzy na spłatę długów. M. M. spytała pozwaną, czy mogłaby pomóc jej poprzez zaciągnięcie dla niej pożyczki. Pozwana odmówiła, tłumacząc, iż

nie posiada zdolności kredytowej, nadto sama spłaca zobowiązanie, jakie pozostało do spłaty po śmierci jej rodziców. M. M. zaproponowała wówczas pozwanej, aby pomogła jej na zasadzie „partnerstwa” przy zawarciu umowy pożyczki. Pozwana przekazała M. M. dane osobowe i adresowe oraz numer rachunku bankowego. Wraz z M. M. na początku stycznia 2017 roku udała się również do C. do biura pośrednictwa kredytowego. W placówce tłumaczono jej, iż jej rola będzie ograniczała się do „partnerstwa pożyczkowego”, zaś umowa pożyczki zostanie zawarta przez M. M..

/dowód: zeznania pozwanej k. 130v-131 zapis dźwięku od 00:07:29 do 00:30:34/

W dniu 4 stycznia 2017 roku na piśmie została zawarta pomiędzy osobą wykorzystującą dane A. M. (1) a pożyczkodawcą (...) sp. z o. o. z siedzibą we W. umowa pożyczki pieniężnej o numerze (...). Na podstawie zawartej umowy pożyczki pożyczkodawca udzielił pożyczki w kwocie 3.400,00 zł na okres od dnia 4 stycznia 2017 roku do dnia 4 lipca 2019 roku. Pożyczkobiorca wniósł o udostępnienie całkowitej kwoty pożyczki poprzez przelew dokonany przez pożyczkodawcę w terminie 3 dni roboczych na rachunek prowadzony w N. Banku S. (...) w D. o numerze (...). Oprocentowanie pożyczki miało być stałe i wynosić 10.00 % w stosunku rocznym. Pożyczkobiorca zobowiązał się do zwrotu kwoty pożyczki wraz z opłatami, kosztami i odsetkami, przewidzianymi w umowie w 30 miesięcznych ratach w wysokości po 241,89 zł, płatnych począwszy od dnia 4 lutego 2017 roku. Pożyczkobiorcy przysługiwało prawo do odstąpienia od zawartej umowy, które można było wykonać w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy. Umowa została opatrzona podpisami pożyczkobiorcy o treści (...) oraz za pożyczkodawcę podpisami B. K. i P. S..

Podpis o treści (...) pod umową pożyczki nie został nakreślony przez pozwaną.

/dowód: umowa pożyczki nr (...) z dnia 4 stycznia 2017 roku k. 32-34, opinia biegłego sądowego z zakresu badanie pisma ręcznego k. 108-115

Kwota 3.400,00 zł w dniu 4 stycznia 2017 roku została przelana na rachunek pozwanej A. M. (1) prowadzony w N. Banku S. (...) w D. o numerze (...)

/dowód: potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 4 stycznia 2017 roku k. 35/

Po wpływie środków na rachunek bankowy pozwanej, pozwana zwróciła się do M. M. z żądaniem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji – z jakich powodów pieniądze wpłynęły na konto pozwanej. M. M. wyjaśniła, iż prawdopodobnie powyższe wynika z zasady partnerstwa pożyczkowego i poprosiła pozwaną o wypłatę wszystkich środków, jakie wpłynęły na jej rachunek bankowy od pożyczkodawcy.

/dowód: wydruk korespondencji SMS k. 48, zeznania pozwanej k. 130v-131 zapis dźwięku od 00:07:29 do 00:30:34/

Pozwana przekazała pieniądze M. M..

Gdy do pozwanej zaczęły przychodzić wezwania do zapłaty, zażądała od M. M. wyjaśnień, z jakich powodów pożyczka została zaciągnięta na jej imię i nazwisko. Pomimo deklaracji i składanych obietnic M. M. nie dokonała zwrotu pobranych pieniędzy. Pozwana wielokrotnie zwracała się do M. M. o spłatę zobowiązania lub przekazanie jej pieniędzy na spłatę długu.

/dowód: wydruk korespondencji SMS k. 46-55, zeznania pozwanej k. 130v-131 zapis dźwięku od 00:07:29 do 00:30:34/

Wierzytelność dochodzona przez powoda niniejszym pozwem została nabyta przez powoda w dniu 5 stycznia 2017 roku na podstawie przelewu cząstkowego nr (...).

/bezsporne, także załącznik nr 1 do umowy ramowej sekurytyzacyjnej k. 26-29, wyciąg z ksiąg funduszu k. 30/

Zgodnie z zapisami umowy pożyczki, a także w myśl art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim osoba podająca się za A. M. (1) skorzystała w dniu 17 stycznia 2017 roku z prawa do odstąpienia od zawartej umowy pożyczki, składając na piśmie oświadczenie o odstąpieniu od zawartej umowy pożyczki. Podpis o

treści (...) pod oświadczeniem nie został nakreślony przez pozwaną. Podpis ten został nakreślony przez tę samą osobę, która złożyła podpis pod umową pożyczki z dnia 4 stycznia 2017 roku.

/dowód: oświadczenie o odstąpieniu od umowy od pożyczki k. 31, opinia biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego k. 108-115/

Pomimo upływu ustawowego terminu, przewidzianego w art. 54 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim kwota udzielonej przez pożyczkodawcę pożyczki nie została zwrócona.

/bezsporne/

W związku z brakiem jakiegokolwiek wpłaty, w dniu 24 kwietnia 2017 roku w imieniu powoda zostało sporządzone pisemne wezwanie do dobrowolnego zwrotu długu. W wezwaniu zakreślono pozwanej 5 dniowy termin do dokonania spłaty zastrzegając, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego.

/dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 24.04.2017 roku k. 38/

Pozwana nie dokonała zapłaty na rzecz powoda.

/bezsporne/

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane powyżej dowody z dokumentów, jak również okoliczności przytoczone przez powoda w pozwie, którym pozwana w toku postępowania nie zaprzeczyła, mając na względzie treść art. 230 k.p.c. Podstawę ustaleń stanowiła nadto opinia pisemna biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego, albowiem Sąd uznał ją za wiarygodną i wynikającą z fachowej wiedzy, jaką biegły dysponuje. Wnioski opinii były jednoznaczne, należyte umotywowane, zaś żadna ze stron nie zgłosiła jakichkolwiek zarzutów, które mogłyby wpływać na negatywną ocenę złożonej w toku postępowania opinii.

Sąd uznał nadto za wiarygodne i miarodajne dla poczynionych ustaleń zeznania pozwanej A. M. (2). Zeznania pozwanej były spójne, przekonujące, korespondowały z wnioskami opinii biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego w zakresie, w jakim pozwana konsekwentnie podawała, iż nie złożyła podpisu pod dokumentem, obejmującym umowę pożyczki ani też obejmującym oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Opisywany w zeznaniach pozwanej przebieg zdarzeń znajdował odzwierciedlenie w przedstawionych wydrukach korespondencji sms. W prowadzonej korespondencji sms – owej pozwana wielokrotnie wyrażała w stosunku do swej rozmówczyni żal, iż spowodowała na nią kłopoty i kierowała żądania o treści „spłać kredyty które na mnie wzięłaś”, co uwiarygadnia jej obecne twierdzenia, iż umowy zostały zawarte przez jej byłą przyjaciółkę z wykorzystaniem danych osobowych i adresowych pozwanej, na co pozwana – jak wynika z treści korespondencji – nie wyrażała zgody. Przedstawione wydruki korespondencji w ocenie Sądu uwiarygadniają obecne stanowisko pozwanej i pozwalają na wyprowadzenie wniosku, iż przedstawione przed Sądem twierdzenia nie zostały sformułowane wyłącznie na użytek niniejszego postępowania.

Sąd pominął wniosek o przesłuchanie w charakterze świadków M. M. i B. K. wobec jego cofnięcia przez pozwaną.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem powód nie sprostął ciężarowi dowodowemu w zakresie wykazania, iż pozwaną i poprzednika prawnego powoda łączyła umowa pożyczki.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na wyprowadzenie wniosku, że powód nabył wierzytelność wobec pozwanej, a tym samym wstąpił w prawa poprzedniego wierzyciela.

Dla skutecznego dochodzenia praw nabytych w drodze cesji wierzytelności nie jest jednakże wystarczającym samo wykazanie faktu zawarcia umowy przelewu wierzytelności.

Z art. 509 § 1 k.c. należy zaś wyprowadzić wniosek, że cesjonariusz nabywa przelaną z góry wierzytelność o tyle tylko, o ile powstałaby ona na rzecz cedenta. W okolicznościach sprawy prowadziłyby to do wniosku, że przedmiotem przelewu mogły stać się wyłącznie wierzytelności istniejące w dacie przelewu, co powoduje, że powód obowiązany był wykazać nie tylko fakt przelania na jego rzecz wierzytelności wobec pozwanego, ale również fakt istnienia tej wierzytelności w chwili zawarcia umowy przelewu. Zgodnie z art. 513 § 1 k.c. stronie pozwanej przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie. Wobec zakwestionowania przez pozwaną istnienia zobowiązania wobec powoda, nie mogły stanowić podstawy ustaleń co do tych okoliczności wyłączone twierdzenia powoda, przedstawione w pozwie.

Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu wyrażoną w art. 6 k.c. na powodzie spoczywał ciężar wykazania nie tylko tego, iż przeszła na niego wierzytelność przysługująca uprzednio wierzycielowi pierwotnemu, ale także i tego, iż wierzytelność ta faktycznie przysługiwała wierzycielowi pierwotnemu, tak co do zasady, jak i wysokości.

Powód wywodząc roszczenie w stosunku do pozwanej, jako jego podstawę faktyczną tego żądania wskazał umowę pożyczki, jaka miała zostać zawarta przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem. Na mocy tej umowy wierzyciel pierwotny miał wypłacić pozwanej kwotę 3.400,00 złotych, a ta - wedle twierdzeń powoda - miała obowiązek zwrotu powyższej kwoty niezwłocznie wobec złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Powyższy obowiązek pożyczkobiorcy wynika z treści art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126 poz. 715 ze zm.). Przepisy powyższe przewidują, iż konsument ma prawo, bez podania przyczyny, do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy (art. 53 ust. 1 ww. ustawy) oraz że konsument zwraca niezwłocznie kredytodawcy kwotę udostępnionego kredytu wraz z odsetkami za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy (art. 54 ust. 2 ww. ustawy).

Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z art. 187 k.p.c. obligatoryjną treść pozwu stanowi dokładne określenie żądania oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających to żądanie. W ten sposób określony jest przedmiot żądania oraz jego podstawa faktyczna. W sprawie niniejszej przedmiotem żądania powoda było roszczenie o zwrot kwoty wypłaconej tytułem pożyczki wywodzone w oparciu o przedstawione twierdzenia faktyczne dotyczące zawartej między pozwaną a poprzednikiem prawnym powoda umowy pożyczki.

Pozwana konsekwentnie kwestionowała fakt zawarcia umowy pożyczki z pierwotnym wierzycielem, negując legitymację bierną w niniejszej sprawie.

Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720 § 1 k.c.). Umowa pożyczki, której wartość przenosi tysiąc złotych, wymaga zachowania formy dokumentowej (art. 720 § 2 k.c.). Przy czym forma dokumentowa zastrzeżona została dla umowy pożyczki jedynie dla celów dowodowych (art. 73 § 1 k.c.).

Stosownie do art. 77² k.c. do zachowania dokumentowej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie.

Powód wywodził, iż łącząca pozwaną i poprzednika prawnego powoda umowa pożyczki została zawarta w formie pisemnej, na dowód czego przedstawił dokument, obejmujący umowę pożyczki, opatrzony podpisem o treści (...).

W myśl art. 78 § 1 k.c. do zachowania pisemnej formy czynności prawnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli. Z treści art. 245 k.p.c. wynika, że dokument sporządzony w formie pisemnej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Zgodnie z art. 253 k.p.c. jeżeli strona twierdzi, że zawarte w dokumencie oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić.

Pozwana zakwestionowała, aby złożyła podpis na przedłożonym przez powoda dokumencie. Na poparcie swych twierdzeń pozwana zaoferowała dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego.

Przeprowadzony w sprawie dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego dał podstawę do jednoznacznego wniosku, iż podpis o treści A. M. (1) na dokumencie umowy pożyczki oraz oświadczeniu o odstąpieniu od umowy nie został nakreślony przez pozwaną.

Postępowanie dowodowe nie wykazało zatem, aby umowa pożyczki pomiędzy pozwaną a pierwotnym wierzycielem w istocie została zawarta przez zgodne oświadczenia woli stron. Przedstawione przez powoda dokumenty w postaci umowy pożyczki obejmują jedynie oświadczenia osoby działającej w imieniu pierwotnego wierzyciela jako pożyczkodawcy, zaś podpis pozwanej pod dokumentem umowy został na nim podrobiony. Podobnie to nie pozwana złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy pożyczki, gdyż także w tym przypadku podpis pozwanej pod tym dokumentem został nakreślony przez inną osobę.

Z uwagi na powyższe oświadczenie woli nie zostało przez pozwaną złożone zgodnie z art. 78 § 1 k.c.

Nie zostało także wykazane przez stronę powodową, by pozwana w innej formie złożyła oświadczenie woli, którego przedmiotem miało być zaciągnięcie zobowiązania z tytułu umowy pożyczki.

Stosownie do treści art. 60 k.c. złożenie oświadczenia woli następuje przez każde zachowanie danej osoby wyrażające jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej.

W niniejszej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że pozwana wyraziła swą wolę zawarcia umowy pożyczki z pośrednikiem prawnym powoda. Wskazuje na to nie tylko okoliczność podrobienia podpisu pozwanej pod umową pożyczki, ale także treść zeznań pozwanej, która konsekwentnie podawała, iż nie miała zamiaru takiej umowy zawierać, a jej udział w sprawie związany był z chęcią udzielenia pomocy koleżance, potrzebującej pilnie środków finansowych, która to przedstawiała pozwanej jej rolę w przedsięwzięciu jako "partnera" dla pożyczkobiorcy, którym to pożyczkobiorcą miała być M. M.. Wobec powyższego nie sposób przyjąć, ażeby pozwana złożyła oświadczenie woli w przedmiocie zawarcia umowy pożyczki we własnym imieniu i na swą rzecz.

Oceny tej nie zmienia ta okoliczność, iż pośrednik prawny powoda przelał na konto pozwanej środki pieniężne, stanowiące przedmiot pożyczki. Jak wynika z ustaleń, powyższe było wynikiem wskazania tego rachunku bankowego przez osobę, która w istocie zawarła umowę pożyczki, wykorzystując ku temu dane osobowe pozwanej, a następnie od pozwanej pieniądze te otrzymała. Jakkolwiek środki z pożyczki zostały wypłacone na rachunek pozwanej, jednakże doszło do tego wyłącznie na skutek wskazania jej rachunku bankowego do wypłaty pożyczki przez osobę, podającą się za A. M. (1), przy zawarciu umowy pożyczki. Powyższe nie było zatem wynikiem działania podjętego przez samą pozwaną, ani przejawem złożenia przez nią oświadczenia woli, skoro wskazanie powyższe zostało zawarte w umowie pożyczki, pod którą podpis pozwanej został podrobiony. Skoro tak, powyższe było wynikiem działań innego podmiotu, przy przypuszczeniu, iż działania te miały na celu doprowadzenie do szkody w majątku pozwanej. Nadto jak wynika z ustaleń, pozwana pieniądze ze swego rachunku wypłaciła i przekazała w całości M. M., która wedle wskazań pozwanej miała być rzeczywistym pożyczkobiorcą i która od tej chwili pobraną kwotą swobodnie dysponowała.

Zgody pozwanej na stanie się „partnerem” przy zawarciu umowy pożyczki dla M. M. nie sposób też uznać za poręczenie przez pozwaną spłaty tej pożyczki. Niezależnie bowiem od braku podstaw do dokonania wykładni tego oświadczenia jako oświadczenia o poręczeniu spłaty pożyczki, stosownie do art. 876 § 2 k.c. oświadczenie poręczyciela powinno być pod rygorem nieważności złożone na piśmie. Skoro we wskazanej formie pozwana nie złożyła żadnego oświadczenia, brak jest podstaw do przyjęcia, by odpowiadała za spłatę długu na podstawie art. 881 k.c. solidarnie z pożyczkobiorcą.

Z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego jednoznacznie wynika zatem, iż pomiędzy stronami nie została zawarta żadna umowa pożyczki. Okoliczność, czy wskazany stan faktyczny może rodzić po stronie powoda inne roszczenia w stosunku do pozwanej pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Ocena taka wychodzi bowiem poza granice przedmiotowe określone twierdzeniami faktycznymi powoda stosownie do treści art. 321 § 1 k.p.c. Z powołanego przepisu wynika, iż Sąd nie może zasądzać na rzecz powoda więcej, niż żądał powód ani na innej podstawie faktycznej, niż przytoczona przez powoda. Skoro zatem nie doszło do zawarcia umowy pożyczki pomiędzy poprzednikiem prawnym powoda a pozwaną, to powództwo, wywodzone z okoliczności jej zawarcia, już z tego powodu podlegało oddaleniu, po stronie pozwanej nie powstał bowiem obowiązek zwrotu pożyczki.

Sąd nie znalazł podstaw do zawieszenia niniejszego postępowania do czasu zakończenia postępowania karnego.

Wykładnia art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. nie uzasadnia wniosku o konieczności zawieszenia postępowania cywilnego w każdym przypadku. W orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz w nauce prawa cywilnego przeważa pogląd, że zawieszenie postępowania w oczekiwaniu na wyrok karny powinno mieć miejsce wyjątkowo, w sytuacji, w której sąd nie znajduje w świetle zgromadzonego w sprawie materiału podstaw do uwzględnienia powództwa, a jednocześnie nie można wykluczyć, że postępowanie karne zakończy się wydaniem wyroku skazującego, którym sąd cywilny będzie związany stosownie do art. 11 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 listopada 1968 r., I PZ 60/68, OSNC 1969, Nr 6, poz. 117, z dnia 8 marca 1974 r., II CZ 25/74, niepubl., z dnia 30 sierpnia 1983 r., IV PZ 34/83, OSNC 1984, nr 2-3, poz. 43 oraz z dnia 5 marca 1999 r., I PKN 610/98, OSNAP 2000, Nr 9, poz. 350).

Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje, gdyż jakkolwiek sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa w stosunku do pozwanej, ewentualne rozstrzygnięcie sprawy karnej nie wywarłoby żadnego wpływu na odmienną ocenę podstaw do uwzględnienia powództwa w stosunku do pozwanej A. M. (1).

Postępowanie przygotowawcze nie jest bowiem prowadzone w stosunku do pozwanej, ale z jej zawiadomienia jako osoby pokrzywdzonej (k. 75).

Rolą sądu w procesie cywilnym nie jest zaś poszukiwanie podmiotu, w stosunku do którego powodowi przysługiwało roszczenie na gruncie przepisów prawa cywilnego. Skoro powód domagał się zwrotu wypłaconej kwoty pożyczki od pozwanej, Sąd zobowiązany był do dokonania oceny, czy tak skonstruowane powództwo znalazło uzasadnienie. Stosownie do art. 321 § 1 k.p.c. rzeczą sądu było dokonanie oceny zasadności żądania, poddanego pod osąd, a granice rozstrzygnięcia sądu wyznaczało żądanie, sformułowane przez stronę powodową. Powód żądania tego nie zmodyfikował, mimo podania przez pozwaną danych podmiotu, który wedle pozwanej w istocie był związany stosunkiem zobowiązaniowym z poprzednikiem prawnym powoda.

Z uwagi na powyższe powództwo oddalono o czym orzeczono jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do wyniku sporu na żądanie pozwanej w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 109 § 1 k.p.c. Na koszty poniesione przez pozwaną składało się wynagrodzenie pełnomocnika ustanowionego z wyboru w osobie adwokata, w wysokości ustalonej od wskazanej przez powoda wartości przedmiotu sporu w myśl § 2 pkt 3 i § 3 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku poz. 1800).

Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanej. Pozwana jako osoba fizyczna poniosła koszty celowej obrony w sprawie. Powód, jakkolwiek twierdzi (k. 120), iż był przekonany o konieczności wytoczenia powództwa przeciwko pozwanej, miał możliwość oceny zasadności powództwa po złożeniu przez pozwaną sprzeciwu, na etapie, na którym pozwana działała osobiście. Powód jednakże zdecydował się na podtrzymywanie powództwa w stosunku do pozwanej (k. 64-64v), a zatem winien zgodnie z ogólną zasadą zwrócić pozwanej koszty procesu wywołane swym działaniem.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w pkt 2 sentencji.

SSR Beata Witkowska